

Een blik op Johannes 17

door: Kris Tavernier

Johannes 17

Vreugde en bekommernis

De Heer Jezus plaatst Zichzelf tijdens het gebed van Johannes. 17 als het ware al in de hemel (vs. 9-11a), alsof zijn werk op aarde al is volbracht (vs. 4). Met betrekking tot Zichzelf zegt Hij: 'Ik ben al niet meer in de wereld, ik ga naar U toe' (vs. 11). Die gedachte komen wij verschillende keren tegen in deze hoofdstukken van het Johannes-evangelie (13-17), die zijn laatste woorden bevatten (13:3; 14:2, 28; 16:7, 10, 16, 28).

Met betrekking tot ons zegt Hij: 'maar zij blijven wel in de wereld' (vs. 11). Enerzijds was er vreugde bij Hem, omdat Hij terugging naar de Vader, anderzijds was er zorg over de gelovigen omdat zij wel nog in de wereld bleven. Hoe moet Hij er toch naar uitgezien hebben om te mogen terugkeren naar zijn Vader. Drieëndertig jaar was Hij op deze aarde geweest. Geconfronteerd met de gevolgen van de zonde, verstoten en niet gewenst, arm en niet erkend, tussen zondaars vertoevend (die Hij wel liefhad!), op een verdorven aarde. Het hoogtepunt van verwerping kwam eraan: Golgotha. Hoe moet Hij toch verlangd hebben om terug te keren in de heerlijkheid bij de Vader. Het zou nu niet lang meer duren. Maar de zijnen, die Hij intens liefhad, moest Hij achterlaten. En wij, die Hij toen ook al op het oog had (vs. 20), moeten vertoeven in deze wereld. Hij weet wat het is om in deze wereld, vol van zonde, te zijn. Die bekommernis vulde nu zijn hart.

Een tweede opmerking met betrekking tot het moment waarop Hij deze woorden spreekt, moeten we maken. Hij spreekt deze woorden op het ogenblik dat zijn zware lijden even later zou aanvangen, een lijden dat Hem grote angst inboezemde. Even na dit gebed, in de Hof van Gethsémané (Joh. 18:1), horen we het in zijn eigen woorden (Matt. 26:37-38, Marc. 14:33-34, Luc. 22:43-44). En toch bidt Hij in dit gebed ten behoeve van zijn discipelen en ons. Ja, want even tevoren heeft Hij aan zijn discipelen gezegd dat niet alleen Hijzelf, maar ook zij, zouden gehaat en vervolgd worden (Joh. 15:18-21). Hij was erg bekommerd om hen die Hij liefhad en toch moest achterlaten.

De Zoon bidt

Johannes 17 wordt wel eens ten onrechte het hogepriesterlijk gebed genoemd, want Hij was toen nog geen Hogepriester. Dat is Hij pas sinds zijn verhoging in de hemel, bij zijn hemelvaart (Heb. 5:10, 6:20, 8:4). We moeten bedenken dat we de Heer Jezus hier zien als de Zoon, die spreekt tot de Vader. Dat is intiemer dan wanneer we Hem zien als de Hogepriester, die spreekt tot God (ook al is er enige overeenkomst met de gedachtegang van de Hebreeënbrief, waarbij Hij de Hogepriester in de hemel is en wij de pelgrims op aarde). Het gaat er hier over hoe de goddelijke Personen zich bekommeren om ons. Hier spreekt niet alleen maar een Mens, Christus als Hogepriester in de hemel, maar een goddelijk Persoon, de Zoon van alle eeuwigheid. We krijgen hier een blik op wat de Zoon van de Vader gehoord heeft (Joh. 15:15), en waarvan Hij nu dingen opneemt in zijn gebed. We zien dat de Zoon voorbede doet voor ons, opdat we trouw zouden blijven aan onze roeping om als kinderen van de Vader, de familie van God (Joh. 20:17), op aarde te leven. Dat raakt enigszins aan Zijn werk van Hogepriester, die als de grote Voorbidder en Krachtgever wanneer wij zwak zijn en lijden door onze zwakheden en omstandigheden ons te hulp komt. Het werk van voorbede van de Heer Jezus in Hebreeën en in Johannes 17 liggen enigszins bij elkaar. In beide worden wij gezien als nog op de aarde levend, en eveneens als kinderen van God. Toch is het ook onderscheiden, want in Hebreeën valt de nadruk op het pelgrimschap in deze wereld, waar wij behept zijn met zwakheid. In Johannes 17 is er echter geen aandacht voor zwakheid van onze kant, maar worden wij gezien als kinderen van God te midden van een wereld die in de boze ligt. Het gaat er hier dan ook niet over dat onze verhouding tot God in stand moet blijven (een hogepriesterlijk werk). Het is een vragen of wij mogen voldoen aan onze roeping om als kinderen van de Vader te leven met het oog op de vijandschap van de wereld (Joh. 17:11-19). We kunnen dan ook veel leren van datgene wat de Heer Jezus in deze verzen voor ons bidt.

In een vreemde en vijandige omgeving

Gelovigen bevinden zich in een vreemde en vijandige omgeving. Wij zijn immers kinderen van God geworden en horen niet meer thuis in de wereld. Vroeger hoorden wij bij de eerste schepping (Ps. 115:16). Maar nu niet meer (2 Kor. 5:17, Gal. 6:15), nu zijn wij hemelburgers (Fil. 3:20). Onze plaats is in het Vaderhuis (Joh. 14:2-3). Ook al is dit nog toekomstig (2 Kor. 5:1), toch is het Vaderhuis ook nu al onze levenssfeer. Wij zijn vanaf het moment van onze wedergeboorte kinderen van God geworden (Joh. 1:12-13). En vanaf dat moment is de atmosfeer van het Vaderhuis ons deel geworden. Een kind hoort immers thuis in het huis van zijn vader, niet als een bezoeker, maar als kind van de vader. Toch betekent dit nog niet dat wij steeds in die sfeer leven. We moeten immers de Geest ruimte geven in ons leven. We moeten geestelijk gezind zijn. We moeten deze wereld en haar begeerten verzaken. Met andere woorden, we moeten gericht zijn op onze Vader.

God heeft het zo bepaald dat zijn kinderen, de gelovigen van de gemeente, bij Hem in het Vaderhuis mogen wonen. Dit is nooit aan andere gelovigen beloofd. Niet aan gelovigen van het oude testament, en ook niet aan gelovigen die er zullen zijn ná de opname van de gemeente. Ook de oudtestamentische gelovigen hebben hier geleefd en zijn gestorven als vreemdelingen en bijwoners (Heb. 11:13). Zij verwachtten een hemels vaderland (niet vaderhuis!). Ook de gelovigen ná de opname van de gemeente zullen zich hier niet thuis voelen, wanneer de zware verdrukkingen van de eindtijd over hen komen.

Gelovigen zijn nooit thuis op een aarde die door de zonde overweldigd is. Zij horen er niet thuis, voelen zich er niet thuis en de omgeving is hen vijandig gezind omdat zij er niet in thuis horen. Alleen haat en vervolging zijn het deel van de gelovigen, wanneér zij werkelijk leven als kinderen van de Vader in deze wereld (Joh. 17:14; Joh. 15:20). Wanneér deze wereld aan ons kan zien dat wij kinderen van het Vaderhuis zijn, door de manier waarop wij in deze wereld leven, dan zijn we hier niet langer gewenst. Precies daarom bidt de Zoon voor ons, omdat wij nog niet thuis zijn maar nog in deze wereld verblijven. Daarom beveelt Hij ons door middel van dit gebed aan bij de Vader, opdat Hij ons zou bewaren zolang wij nog in deze vreemde en vijandige wereld zijn. Dat bewaren bestaat er niet in dat de Vader ons zou behoeden voor spot, vervolging of verdrukking. Het gaat erover dat wij als kinderen van de Vader zouden leven, terwijl wij onze opdracht in deze wereld vervullen (Joh. 17:18). De Zoon was, menselijk gesproken, ook wel liever thuis gebleven in het Vaderhuis, waar hij de genegenheid van de Vader genoot. Maar Hij werd *gezonden* in deze wereld. Hetzelfde geldt nu voor ons: wij zouden ook wel liever thuis zijn en de Vader zou ons ook liever thuis hebben, maar voorlopig zijn wij nog in deze wereld gezonden.

Golgotha als hoogtepunt van de verheerlijking van de Vader

De Heer Jezus Christus begint dit hoofdstuk met te zeggen dat het uur gekomen is. Het is het uur waarop de Vader ten volle zal verheerlijkt worden op Golgotha. We kunnen het zo zeggen: zijn werk op aarde om de Vader te verheerlijken vindt zijn eindpunt en zijn hoogtepunt aan het kruis van Golgotha. Vaak kijken wij naar Golgotha als de plaats van het grootste lijden voor de Heer Jezus, dat is het ook. Vaak kijken wij naar Golgotha als de plaats waar de satan overwonnen en onttroond werd, dat is het ook. Vaak kijken wij naar Golgotha als de plaats waar wij verlost werden van onze zonden, doordat de Heer Jezus ze alle op zich nam; dat is het ook. Maar kijken wij ook naar Golgotha als de plaats waar de Zoon de Vader ten volle verheerlijkt heeft? Want dat is het ook!

Daar, op Golgotha, liet de Heer Jezus Christus ten diepste zien Wie de Vader is. En daar waar iets van de Vader geopenbaard wordt, wordt de Vader *verheerlijkt*. Dan wordt de heerlijkheid van de Vader gezien, omdat het kenbaar gemaakt wordt. Iemand verheerlijken betekent dat iemands wezen, iemands karaktertrekken, iemands goede eigenschappen (en alles van de Vader is goed) tentoongespreid worden. Dat heeft de Heer Jezus Christus gedaan op Golgotha. Daar werd de liefde van de Vader geopenbaard, dat Hij zelfs zijn eigen Zoon gaf ten behoeve van vijandige zondaars die zelf dat oordeel verdienden. Daar werd Gods heiligheid geopenbaard, dat God zelfs de Heer Jezus Christus, de Man van zijn welbehagen, verliet omwille van de zonden die op Hem werden gelegd. Daar werd Gods gerechtigheid geopenbaard, dat God de Heer Jezus Christus tot zonde maakte en de zonde in Hem geoordeeld heeft, zonder verzachting van het oordeel. Daar werd Gods genade geopenbaard, dat Hij zijn hand uitgestoken heeft naar ellendige en schuldige zondaars, door zijn Zoon te offeren. De Vader werd verheerlijkt, doordat de Zoon zijn Persoon, zijn hart, zijn naam ten volle openbaarde.

Het antwoord op de verheerlijking van de Vader

Als antwoord op de verheerlijking van de Vader (Joh. 17:4), volgt de verheerlijking van de Zoon (Joh. 17:5). En als vervolg op de verheerlijking van de Zoon volgt de verheerlijking van allen die in Hem geloven (Joh. 17:20-22). Voor allen die door te geloven in de Heer Jezus, de Vader als hun eigen Vader hebben leren kennen, heeft de Heer Jezus heel wat op het oog. Hij wil namelijk dat zijn 'broeders', die samen met Hem de Vader als Vader hebben (Joh. 20:17!), delen in zijn heerlijkheid (Joh. 17:22). Zijn goddelijke heerlijkheid kan Hij niet delen met ons, want wij kunnen nooit God worden. Maar Hij kon wel Mens worden. Daarom vraagt Hij dan ook om *als Mens* de heerlijkheid te krijgen die Hij *als de Zoon* altijd al had. Want zo, als Mens, kan Hij zijn heerlijkheid met ons delen. Het gaat

erom dat de Heer Jezus als Mens, doordat Hij de Vader volmaakt verheerlijkt heeft, de heerlijkheid verworven heeft (ontvangen heeft van de Vader) die hij als de Zoon bezat om die met mensen te kunnen delen! Wonderlijke liefde en genade.

In vers 24 vraagt de Zoon, omdat Hij dat zo graag wilt, dat wij bij Hem zullen zijn. Dan zullen wij zijn heerlijkheid aanschouwen. Het aanschouwen van de heerlijkheid van de Zoon zal al iets heerlijks op zich zijn, maar het heeft ook nog een gevolg. Het gevolg is dat Zijn heerlijkheid in ons zal worden weerspiegeld. Wij die zijn heerlijkheid zullen aanschouwen, zullen Hem dan ook gelijk zijn: ‘... wij Hem gelijk zullen wezen; want wij zullen Hem zien, zoals Hij is’ (1 Joh. 3:2). De heerlijkheid die wij zullen aanschouwen, is zijn heerlijkheid als de Zoon. Dát aanschouwen is enkel weggelegd voor de kinderen van de Vader. Wij zullen die heerlijkheid kunnen aanschouwen, omdat Hij

die heerlijkheid nu ook als Mens bezit. Anders zouden wij die heerlijkheid nooit kunnen zien, want God is Geest en kan niet gezien worden. Het verheerlijkt worden betekent voor ons zoveel als het gelijkvormig worden aan Hem (Rom. 8:29-30), terwijl Hij toch steeds de eerste plaats blijft innemen.

Hoe wonderlijk zijn toch deze dingen, waar wij eigenlijk nog niet veel van begrijpen, ‘zoals geschreven staat: Wat geen oog heeft gezien en geen oor heeft gehoord en wat in geen mensenhart is opgekomen, al wat God heeft bereid voor degenen, die Hem liefhebben’ (1 Kor. 2:9). God heeft ons het allerbeste bereid. Bereiden wij ook voor Hem, vandaag, het allerbeste? Op aarde te leven als kinderen van de Vader tot eer en heerlijkheid van God!

Oorsprong: [KT 04-06-2007](#)

© Oude Sporen 2007